

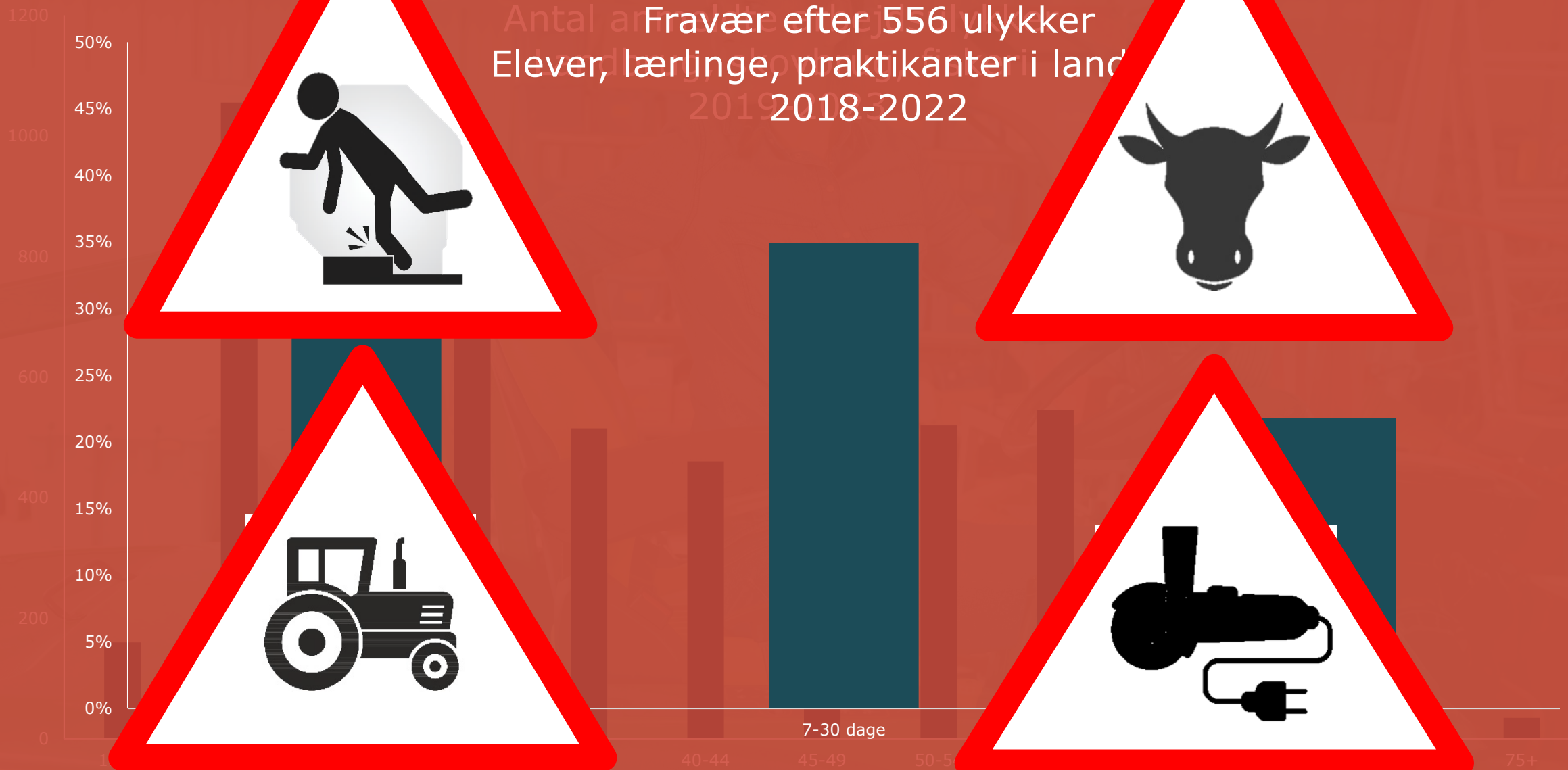
An aerial photograph of a red tractor with a yellow hopper, driving through a vibrant green field. In the upper right corner, a portion of a yellow field is visible. The tractor's license plate reads 'VB 558EH'.

Bedre arbejdssikkerhed for nye medarbejdere

Kent J. Nielsen
Seniorforsker
Arbejdsmedicin RHG

Christina Edstrand
Arbejdsmiljøchef
SEGES Innovation

Fravær efter 556 ulykker Elever, lærlinge, praktikanter i landbruget 2018-2022

WHY?

Hvad betyder mest for
de unges sikkerhed?

A photograph of a man and a woman in a barn. The man, on the left, is wearing a grey jacket and is pointing towards the right. The woman, on the right, is wearing a dark sweater and black boots, and is holding a red folder. They are standing in a barn with metal railings and hay on the floor. In the background, there are cows in a stall. The text is overlaid on a semi-transparent dark grey bar across the middle of the image.

Den arbejdspraksis, der allerede er på arbejdspladsen, når de møder op

A photograph of a man and a woman in a barn. The man is wearing a grey jacket and the woman is wearing a black sweater and overalls. They are standing near a metal railing, looking at a red folder held by the woman. In the background, several black and white calves are visible in a pen. The barn has a corrugated metal roof and blue and white walls. There are several text overlays on the image.

Forberedt/tilpasset

Fast track

Forberedt/planlagt

Ingen/begrænset

Ad hoc

Gylden standard

11 kriterier

Tjekliste til audit

31 tjekpunkter

Værktøjskasse

8 redskaber

Introduktion

1. Opstartsplan for lærlingen

→ 1. Opstartsplan

→ 1. Opstartsplan for de første 12 uger

2. Gensidig forventningsafklaring

→ 2. Opstartssamtale

→ 3. Arbejdstempo

→ 4. Kvalitet

→ 5. Sikkerhed

→ 6. Opførsel ved kunder

→ 7. Tidligere arbejdserfaring

→ 8. Erfaring med værktøjer

→ 9. Erfaring med værnemidler

→ 2. Tjekliste til opstartssamtale

Arbejdsopgaver

3. Varierede arbejdsopgaver

→ 10. Varierede arbejdsopgaver

4. Tid til at lære

→ 11. Tid til at lære

5. Tilstrækkelig instruktion

→ 12. Tilstrækkelig instruktion

6. Matche arbejdsopgaver med evner

→ 13. Matche arbejdsopgaver

7. Feedback/anerkendelse

→ 14. Sikre feedback ved arbejde

→ 15. Opfølningsmøde (efter)

→ 3. Tjekliste til opfølningsmøde med lærling

Struktur

8. Fokus på lærlinge i AM-arbejdet

→ 16. Fokus på lærlinge i APV

→ 17. Fokus på lærlinge i AM-drøftelse

→ 17. Fokus på lærlinge i generelle AM-

→ 4. APV handleplan

→ 5. Klistermærke med logo

9. Fokus på væsentligste ulykkesrisici

→ 19. Håndværktøj

→ 20. Løft

→ 21. Fald fra højden

→ 22. Faldende genstande

→ 6. Plakat med typiske alvorlige lærlingsulykker

10. Styr på de basale ting

→ 23. Sikkerhedssko

→ 24. Sikkerhedsbriller

→ 25. Handsker

→ 26. Høreværn

→ 27. Sikkerhedshjelm

→ 28. Andre værnemidler

11. Udpeg oplæringsansvarlig

→ 29. Oplæringsansvarlig udpeget

→ 30. AM-kvalifikationer af den udpegede

→ 31. Instrueret i at være rollemodel

→ 7. Huskeseddel til oplæringsansvarlig

→ 8. Test af oplæringsansvarlig

Erhvervsskoler som brobyggere til sikkert arbejde for unge

Arbejdsmiljøviden
&
Handlekompetencer

Faglærere

Gylden standard
&
Motivation

Bedre arbejdssikkerhed for nye medarbejdere

Starter med de gamle medarbejdere (og ikke mindst chefen)

Den nye eller unge medarbejder

- Landbruget har brug for at kunne tiltrække unge, når de står over for et karrierevalg
- Landbruget har meget at tilbyde de unge
- En undersøgelse viser, at der er en række forhold, som er vigtige for de unge, når arbejdspladsen tager imod en ny medarbejder

4 overordnede temaer, der er vigtige for de unge

- En forberedt modtagelse og opstart
- Forventningsafstemning og ansvar for opgaver
- Sikre arbejdsforhold
- Trivsel og samarbejde

5 gode råd. Lad den nye medarbejder blive 'en del af holdet'

- Tag godt i mod den unge
- Lav en oplæringsplan
- Gå ikke ud fra at unge medarbejdere har en sund fornuft
- Sæt den unge godt ind i opgaven "hvordan og hvorfor"
- Inkluder de unge, så de føler sig som en del af holdet

Vi har spurgt de unge

Oplæring

I 84 % af de praktikforløb, eleverne havde haft, manglede en elevmappe, eller plan for opstarten

Forventningsafstemning

20 % af eleverne havde ikke lavet en forventningsafstemning med deres nye arbejdsgiver

Man gør det de andre gør

64 % af eleverne svarede, at det er nemmere at bruge de nødvendige personlige værnemidler, når de kan se, at kollegerne også bruger dem

Klare retningslinjer

77 % af eleverne oplevede klare retningslinjer for sikkerheden på deres oplæringssted. Det er godt!

Negative erfaringer

21 % af eleverne havde negative erfaringer, der gjorde samarbejdet svært

Negative erfaringer

13-16 % af eleverne havde erfaringer med

- At blive kastet ud i nye ting og blive skældt ud over, at man ikke kan finde ud af dem
- At blive kastet ud i arbejde, man ikke ved, om man kan udføre
- At blive sat til at lave det samme i hele praktikforløbet

Negative erfaringer

Derudover havde 8-11 % af eleverne oplevet

- At kollegerne slet ikke ved, at eleven skal starte
- At der er nærmest ingen kommunikation med kollegerne, eller med leder/chef
- At blive smidt ud i ting man slet ikke er klar til

Udsagn

Favorisering	Styr på tingene	Når miljøet er træls at arbejde i	Ens opgaver, det samme hele tiden	Respekt	Kommunikation og sprog
Dårlig tone – råbe og skrig	Fællesskab	Dårlig tone + mobning	Humor og god tone	Hvis chefen aldrig selv er der	Samarbejde
God variation	For meget alenearbejde	En god arbejdsplan, så vi ved, hvad vi skal give os til	Dårlig instruks – derefter råbt ad	Når folk ikke møder op	Snakke om problemer og fejl
Uens retningslinjer	Plads til at lære	Dårlig håndtering af høje forventninger	Gode kolleger	Orden	Dårlig ansvarlighed
Rart, at der er måltider, hvor alle samles	Ingen hjælp	God kommunikation	Kommunikation og sprog	Det er rart, at der en god arbejdsfordeling og gode vekslinger	
Intet ansvar + rutineopgaver	Gode pauser sammen	Får fri, når man spørger	Aldrig fri – bliver altid ringet op	Ikke hjælp til brug af værnemidler	
Dårlig tone + ledelse	Sammenhold efter arbejdstid	Sur chef eller medarbejdere	Faglighed	Konstruktiv feedback	

Oplæringsliste til en sikker opstart i landbruget Gældende for medarbejder xxx

Tidspunkt	Opgave	Ansvarlig	Dato for gennemførelse
2 uger før start	Bestil arbejdstøj Send personalehåndbogen		
3 dage før start	Sms med praktisk information: Mødetidspunkt, adresse, kontaktperson og mobilnummer, madpakke osv.		
2 dage før start	Lave en plan for oplæring de første 14 dage. Fordel opgaver i oplæringen.		
1. dag på job	Rundvisning og introduktion til andre ansatte, introduktion til opgaverne og hvordan de udføres sikkert.		
2. dag på job	Introduktion til opgaverne fortsat, inkl. sikkerhedsanvisninger. Gennemgå beredskabsplan ved personskade.		
3. dag på job	Gennemgang af personalehåndbog og alm. regler, skrevne og uskrevne		
8. dag på job	Trivselsamtale efter første uge		
14. dag på job	Opfølgning og evaluering på de første to uger		
30 dage på job	Opfølgning og evaluering på første måned. Gennemgang af APV, kemiske risikovurderinger, årlig drøftelse af arbejdsmiljø, øvrige beredskabsplaner mv.		
90 dage på job	Opfølgning og evaluering på første 3 måneder		
Før skolestart (kun lærlinge)	Forbered næste skoleforløb: Find nøgletal og produktionsresultater mv.		

Samtaleguide lærlinge

Arbejdsforhold og aftaler

Gode spørgsmål:

- Hvilke opgaver skal jeg udføre i den tid jeg er her?
- Hvordan er arbejdstiden og weekendvagterne?
- Er der overarbejde, afspadserer man, eller udbetales det?
- Kan jeg regne med at få fri til fx større begivenheder i familien?
- Hvordan aftaler vi frihed/vagtbytte?
- Taler vi mest dansk eller engelsk – er der aftaler om sprog?

Fortæl om:

- Hvilke opgaver, du håber at få lov til at lave. Er der opgaver, du ikke forventer at få?
- Dine erfaringer med lignende arbejde, og fortæl også gerne om andet arbejde, du har haft.

Fysisk sikkerhed og arbejdsmiljøforhold

Gode spørgsmål:

- Vi har lært en del om sikkerhed på skolen. Hvad gør jeg, hvis jeg kan se, at mine kolleger tager chancer eller arbejder på en farlig måde?
- Hvordan får jeg fat på nogen, hvis der sker en ulykke, eller jeg akut har brug for hjælp?

Fortæl om:

- Mange unge, der starter i landbruget, har allerede oplevet farlige situationer eller ulykker, inden de starter på landbrugsskole. Fortæl din læremester det, hvis du har stået i en farlig situation eller været vidne til, at andre er kommet til skade. Det kan nemlig have betydning for, hvordan du vil reagere i en lignende situation.

Hverdagsopgaver og forberedelse til næste skoleperiode

Gode spørgsmål:

- Må jeg få produktionsresultaterne, så jeg kan bruge det på skolen?
- Må jeg være med, når der er konsulenter og dyrlæger på besøg?
- Hvem er min kontaktperson i hverdagen?
- Hvem arbejder her og hvilke opgaver har de?
- Er der maskiner jeg ikke får lov til at køre, eller staldafsnit, jeg ikke kommer til at arbejde i?

Fortæl om:

- Det, du glæder dig til ved oplæringsperioden.
- Er der opgaver eller ting fra undervisningen, som du havde svært ved at forstå og gerne vil have læremesters hjælp til?

Samtaleguide læremester

Arbejdsforhold og aftaler

Gode spørgsmål:

- Jeg forestiller mig dine opgaver bliver.... Er der andre opgaver du gerne vil have, mens du er her?
- Er der nogle særlige hensyn vi skal tage i forhold til dig?

Fortæl om:

- Forventninger til sprog og opførsel på bedriften generelt.
- Eventuelle særlige hensyn i lokalområdet.
- Mulighederne for at få fri, vagtbytte, weekendvagter og andre aftaler vedr. arbejdstid.

OBS! Det kan være en god idé at udlevere en evt. personalehåndbog og et eksempel på en arbejdsplan fra en tidligere lærling.

Fysisk sikkerhed og arbejdsmiljøforhold

Gode spørgsmål:

- Et landbrug er en arbejdsplads med mange faremomenter. Hvordan kan jeg stole på, at du vil respektere de krav til sikkerheden, som jeg stiller?
- Har du selv oplevet en ulykke eller set nogen, der kom til skade?

Fortæl om:

- Hvordan I sørger for at alle på gården arbejder sikkert med deres opgaver. Giv gerne eksempler.
- Hvornår I sætter ekstra fokus på arbejdsmiljø, fx ved gennemgang af APV, ved personalemøder eller lignende

Hverdagsopgaver og forberedelse til næste skoleperiode

Gode spørgsmål:

- Hvad kan jeg forvente mig af dig?
- Er der opgaver, du særligt gerne vil have?
- Hvad vil du med din uddannelse på sigt?

Fortæl om:

- Hvilke produktionsresultater kan lærlingen få med til at bruge i opgaver på næste skoleophold?
- Er der opgaver, som I ikke overlader til lærlinge, fx kørsel af bestemte maskiner, opgaver i stalden, opgaver i værkstedet?
- Hvem er lærlingens vejleder/kontaktperson i hverdagen?
- Hvem er de øvrige medarbejdere og hvad er deres primære opgaver?

Find mere viden her

Guide

til sikker opstart

Tjekliste til oplæring

Samtaleguide til den unge ansøger og til landmanden